

Valéria Vaškaninová: **Umenie sz. Anatólie v achajmenovskej dobe a jeho vzťahy s gréckym a perzským umením** (The Art of North-Western Anatolia in the Achaemenid-Persian Period and Its Relations with the Greek and Persian Art), Disertační práce, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav pro klasickou archeologii, Historické vědy – klasická archeologie, vedoucí práce prof. PhDr. Jan Bouzek, prom. Hist., DrSc., Praha 2013. 159 stran, 89 černobílých a barevných ilustrací.

Oponentský posudek disertační práce

Autorka této práce se ujala úkolu ne právě snadného – pokusit se o stanovení charakteristik umělecké tvorby severozápadní Anatólie v achaimenovském období a o zjištění, do jaké míry se v ní odráží vzájemný vztah onou dobou již pevně konstituovaného umění řeckých kolonií a tvorby veleříše achaimenovské. Soustředila se především na umělecké řemeslo, vzházející obvykle z prostředí sociálně mimořádně exponovaného a tudíž představující tvorbu nejvyšší úrovně, odrážející nejspíše požadavky dvora achaimenovských velkokráľů. Třebaže plastika a malířství jsou v práci zastoupeny rovněž, bylo by nepochybně zajímavé přihlídnout i k dílům architektonickým. Zvláště v případě halikarnasského Mauzolea byly totiž již vysloveny předpoklady o prostoupení klasických a východních prvků při plánování jeho podoby.

Valéria Vaškaninová dospívá k závěru, že lze doložit prostupování uměleckých složek řeckého i východního umění, a to obzvláště v oblasti drobného umění, soustředujícího se na předměty denní potřeby, jimiž dobové elity demonstrovaly své vysoké společenské postavení. Přitom si arci podle ní obě oblasti umělecké tvorby podržely svůj vlastní, neopakovatelný a unikátní výrazový styl. To je bezesporu konstatování oprávněné, do budoucna by bylo možno uvažovat o srovnání této umělecké tvorby s výkony jiných kontaktních zón, jakou je například materiál z řecké *polis* v egyptské Naukratidě.

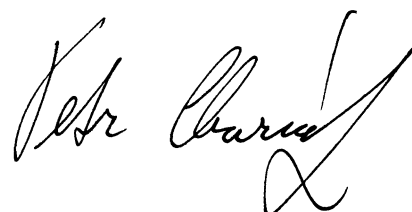
Text práce prozrazuje pečlivé, uvážené a informované studium. Pro historický rozměr studia by bylo možno přihlídnout i k jedné z největších posledních syntéz, a to Joan Aruz, Ronald Wallenfels (edd.), *Art of the First Cities – The Third Millennium B. C. from the Mediterranean to the Indus*, New York City – New Haven and London: The Metropolitan Museum of Art and Yale University Press 2003. Svůj význam, především z hlediska soustředění obrazové dokumentace, neztratila dosud ani starší publikace Winfrieda Orthmanna, *Der alte Orient* (18. svazek řady Propyläen Kunstgeschichte), Berlin: Propyläen 1985.

Práce je pečlivě napsána a dostatečně vybavena řadou ilustrací dokládajících autorčina tvrzení, namnoze velmi efektními barevnými vyobrazeními.

V žádném případě nelze popírat důkladnost a akribii, s níž kandidátka na svém úkolu pracovala, a šíři pramenů, které využila. Proto se domnívám, že text splňuje nároky stanovené pro práci disertační, a vyslovuji souhlas s tím, aby se po splnění všech náležitostí práce Valérie

Vaškaninové „Umenie sz. Anatólie v achajmenovskej dobe a jeho vzťahy s gréckym a perzským umením“ stala podkladem k úspešnému získaniu doktorského titulu.

V Praze dne 1. 5. 2013.

.....
prof. PhDr. Petr Charvát, DrSc.

Katedra blízkovýchodních studií

Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni

Poštovní adresa:

Univerzitní 8

CZ-306 14 Plzeň, Česká republika